

ΠΡΟΓΑΜΙΑΙΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ «ΑΔΙΑΒΛΗΤΑ ΠΑΘΗ»

«Πορνεία ου γάμος ουδέ γάμου αρχή»

(Μ. Βασίλειος)

Πρωτ. Βασίλειος Βολουδάκης

Με αφορμή τις δηλώσεις του π.Φ.Φάρου δημοσιεύουμε κείμενο του π.Βασιλείου το οποίο απαντά στις πλάνες των νεονικολαϊτών

Ο αείμνηστος π.Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος με το σπουδαίο σύγγραμμα του «Προγαμιαίαι σχέσεις-Πολιτικός Γάμος- Αμβλώσεις» έθεσε την επιτάφιο πλάκα στον ασεβή ισχυρισμό κάποιων συγχρόνων «θεολόγων» ότι τάχα οι προγαμιαίες σχέσεις και ο πολιτικός γάμος δεν είναι πορνεία. Με θεολογικά και λογικά επιχειρήματα απέδειξε με τρόπο αναμφισβήτητο ότι *«και εν τη Καινή Διαθήκη πορνεία είναι η εκτός γάμου σχέσις, αδιαφόρως αν αυτή γίνεται επί χρήμασιν ή... "εξ αγάπης"»* και μας υπενθυμίζει ότι *«η "διόρθωσις" οιασδήποτε διδασκαλίας της Εκκλησίας, δεν είναι πλέον ούτε μόνον ηθική παράβασις, ούτε απλώς κανονική ανταρσία· είνε μείζον αυτών: Είνε αίρεσις! Όταν, επί οιοδήποτε θέματος, υψοίς ηθελημένως και εν επιγνώσει το ανάστημά σου υπεράνω της αυθεντίας της Εκκλησίας, καθίστασαι αιρετικός!»*.

Την επιτάφιο πλάκα, που έθεσε στο θέμα ο μακαριστός π. Επιφάνιος, ουδείς διανοήθη να μετακινήσει, όσο αυτός ευρίσκετο εν ζωή. Μετά, όμως, την κοίμησή του άρχισαν δειλά-δειλά να ξεμυτίζουν κάποιοι, οι οποίοι ενόμισαν ότι έχουν πλέον την ευχέρεια να νεκραναστήσουν το θέμα αποτινάζοντας τον «λίθον εκ του μνήματος»! — δειλή αρχικά εμφάνισή τους μετεβλήθη σταδιακά σε προκλητική, με αιχμή του δόρατος έναν αγαπητό μου κατά τα άλλα πανεπιστημιακό καθηγητή, για να φθάσει στα όρια της απροκάλυπτης αναισχυντίας με τις δημόσιες δηλώσεις, σε πορνογραφικό περιοδικό, Μητροπολίτου της Ελλαδικής Εκκλησίας, ο οποίος χωρίς ίχνος ποιμαντικής ευθύνης διεκήρυξε: «Είμαι υπέρ του προγαμιαίου σεξ! Γιατί μια τέτοια σχέση θα προετοιμάσει ένα γάμο να πετύχει»!! (Εφημ. «Ελεύθερος Τύπος» 13.1.98 σελ. 12).

Πίσω από όλους αυτούς κρύβεται, όμως, ο ηθικός αυτουργός, αυτός που ανεβίωσε επί των ημερών μας την **αίρεσι των νικολαϊτών** και για τον οποίο έγραψε ο π. Επιφάνιος την αντιρρητική μελέτη του για τις προγαμιαίες σχέσεις και τον πολιτικό γάμο: Ο καθηγητής κ. Χρ. Γιανναράς!

Ο κ. Γιανναράς πρέπει να αναζητηθεί κυρίως ως η αιτία και των δηλώσεων του Μητροπολίτου, που συνετάραξαν το πανελλήνιο αυτές τις μέρες, δεδομένου ότι ο εν λόγω καθηγητής σε πρόσφατη δυναμική επανεμφάνισή του επί του θέματος έγραψε σε ημερήσια εφημερίδα τα εξής βλάσφημα: **«Όμως ο Ελλαδικός κλήρος διακηρύττει ότι όποιος τελεί πολιτικό γάμο αποκόβεται από το σώμα της Εκκλησίας και γι' αυτό δεν μπορεί να κηδεύεται με Εκκλησιαστική ακολουθία. Με την ίδια λογική θα έπρεπε να αποκόβουν από το σώμα της Εκκλησίας και όσους γευματίζουν και δειπνούν εκτός του μυστηρίου της Ευχαριστίας, ικανοποιούν τη φυσική ανάγκη της τροφής όχι μόνο με τον ευχαριστιακό άρτο και οίνο»!** («Καθημερινή», 14.12.97).

Χωρίς να θεωρηθεί απόπειρα αμνηστεύσεως του Μητροπολίτου, πρέπει να αναγνωρισθεί ότι οι «πλάτες Γιανναρά» κατέστησαν «εύλαλο» το στόμα του, αλλιώς ουδέποτε θα τολμούσε, ούτε να ψελλίσει, τα όσα ξεστόμισε. Άλλωστε, το έχει πολλές φορές διακηρύξει, ότι παραδέχεται τον κ. Γιανναρά και ταυτίζεται με τις θεολογικές απόψεις του.

Πάντως, όπως και να έχει το πράγμα, ένα είναι το βέβαιο. Ότι η θεωρία Γιανναρά ως λοιμική νόσος μαστίζει τον ορθόδοξο πληθυσμό, αρχής γενομένης από τη νεολαία μας και έφθασε ήδη απειλητικά έως και στους Επισκόπους της Εκκλησίας μας. — δαιμονική αυτή διδασκαλία απειλεί «εις τον ναόν του Θεού καθίσαι» (Β' Θεσ. 6/4) ως διδασκαλία της Εκκλησίας και ως λόγος... Θεού και γι' αυτό αισθάνομαι χρέος μου να προσθέσω κάποιες σκέψεις με σκοπό να φανούν λίγο πιο αδρά οι μεγάλες δογματικές διαστάσεις και επιπτώσεις του θέματος.

Θέμα Χριστολογικό

Το θέμα των προγαμιαίων σχέσεων δεν είναι μόνο ηθικό ή αντικείμενο του Κανονικού δικαίου, αλλά πρωτίστως δογματικό, και συγκεκριμένα Χριστολογικό. Και έφ' όσον είναι Χριστολογικό άπτεται ευθέως και αμέσως της σωτηρίας μας. Γι' αυτό, εγκαίρως η Αγία Γραφή μας προειδοποιεί λέγοντάς μας: **«Μη πλανάσθε ούτε πόρνοι, ούτε ειδωλολάτραι ούτε μοιχοί ούτε μαλακοί ούτε αρσενοκοίται... βασιλείαν Θεού ου κληρονομήσουσι»** (1 Κορ. 6, 9-10).

Βεβαίως, όπως προείπαμε, κάποιοι επεχείρησαν να **βαπτίσουν την πορνεία ως πράξι αγάπης(!)**, με την ίδια συλλογιστική, που κάποιοι άλλοι **βάπτισαν τον φόνο της εκτρώσεως ως... αποβολή ή διακοπή της κήσεως(!)** Άλλα, όμως, είναι τα παρατσούκλια και άλλα τα ονόματα. Διότι τα «ονόματα είσι των πραγμάτων επίσκεψις», εν αντιθέσει με τα παρατσούκλια «της πονηρίας του αιώνας τούτου», που είναι των πραγμάτων αλλοίωσις και διαστροφή.

Λέγοντας, λοιπόν, τα πράγματα με το όνομά τους ομολογούμε μαζί με την Εκκλησία μας ότι οποιαδήποτε σαρκική σχέσι ετεροφύλων προ ή εκτός του εκκλησιαστικού γάμου είναι πορνεία. Δηλαδή πράξι, που βλάπτει καίρια και την ψυχή αλλά και το σώμα του ανθρώπου. Και τούτο, διότι η σεξουαλικότητα δεν συγκαταλέγεται στα «αδιάβλητα πάθη» του μεταπτωτικού ανθρώπου αλλά στα «ψεκτά πάθη», τα οποία επιφέρουν **βαρύτερες κακώσεις στον ψυχοσωματικό ανθρώπινο οργανισμό.**

Εδώ ακριβώς βρίσκεται η ουσία του θέματος και οδηγός μας στη διερεύνησή της είναι η ανθρωπίνη

φύσις του Χριστού. Όχι οι ανθρώπινες ψευδαισθησιακές εμπειρίες και οι μάταιοι διαλογισμοί.

Η ανθρωπίνη φύσις του Χριστού θα μας διδάξη ποια είναι τα «**φυσικά και αδιάβλητα πάθη**» της μεταπτωτικής ανθρωπίνης φύσεως, που προσέλαβε κατά την ενανθρώπησί Του ο Χριστός, τα οποία είναι ακίνδυνα και δεν βλάπτουν ψυχοσωματικά τον άνθρωπο (βεβαίως, όταν αυτά δεν εκτρέπονται σε καταχρήσεις), για να διαπιστώσουμε, αν η σεξουαλικότητα είναι πράγματι τόσο ακίνδυνη εκτός του μυστηρίου του γάμου, όπως μας την παρουσιάζουν οι νεοφανείς νικολαΐται.

Ο άγιος **Ιωάννης ο Δαμασκηνός**, ο μέγας δογματικός Θεολόγος της Εκκλησίας μας ορίζει σαφώς ποια είναι τα **αδιάβλητα** (= ακατηγόρητα) πάθη: «*Φυσικά δε και αδιάβλητα πάθη εισί τα ουκ έφ' ημίν, όσα εκ της επί τη παραβάσει κατακρίσεως εις τον ανθρώπινον εισήλθε βίον· οίον πείνα, δίψα, κόπος, πόνος, το δάκρυον, η φθορά, η του θανάτου παραίτησις, η δειλία, η αγωνία (εξ' ης οι ιδρώτες, οι θρόμβοι του αίματος) η δια το ασθενές της φύσεως υπό των αγγέλων βοήθεια και τα τοιαύτα, άτινα πάσι τοις ανθρώποις φυσικώς ενυπάρχει*» (Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως, Γ, 64). Και στην συνέχεια, εξηγώντας μας ότι τα «**αδιάβλητα πάθη**» τα ενεργούσε με τη θέλησί Του ο Χριστός, χάριν της σωτηρίας μας, και δεν τα έπασχε ακουσίως μας επιβεβαιώνει ότι **μόνο αυτά τα «πάθη», που ενήργησε ο Χριστός, είναι «αδιάβλητα», φυσικά και αβλαβή.**

Ας τον ακούσουμε: «*Τα φυσικά ημών πάθη κατά φύσιν και υπέρ φύσιν ήσαν εν τω Χριστώ. Κατά φύσιν μεν γαρ, εκινείτο εν αυτώ, ότι παρεχώρει τη σαρκί παθείν τα ίδια· υπέρ φύσιν δε ότι ου προηγείτο εν τω Κυρίω της θελήσεως τα φυσικά· ουδέν γαρ ηναγκασμένον έπ' αυτού θεωρείται, αλλά πάντα εκούσια· Θέλων γαρ επείνασε, θέλων εδίψησε, θέλων εδειλίασε, θέλων απέθανεν*» (ο.α.) **Ουδέποτε ο Χριστός ενήργησε τη σαρκική επιθυμία, ώστε αυτή να συγκαταριθμηθή στα αδιάβλητα και φυσικά πάθη.** Και όχι μόνο αυτό, **αλλά ούτε σπέρμα είχε ο Χριστός**, έφ' όσον δεν συνελήφθη εκ σπέρματος και «*θελήματος ανδρός*» αλλά συνελήφθη «*εκ Πνεύματος Αγίου*». «*Η του Θεού του υψίστου ενυπόστατος σοφία και δύναμις, ο Υιός του Θεού ο τω Πατρί ομοούσιος, επεσκίασεν επί την Αγίαν Παρθένον, οιονεί Θεός σπόρος, και συνέπηξεν εαυτώ εκ των αγνών και καθαρωτάτων αυτής αιμάτων σάρκα εμψυχωμένην ψυχή λογική τε και νοερά απαρχήν του ημετέρου φυράματος, ου σπερματικώς, αλλά δημιουργικώς, δια του Αγίου Πνεύματος, ου ταις κατά μικρόν προσθήκαις απαρτιζομένου του σχήματος, άλλ' υφ' εν τελειωθέντος, αυτός ο του Θεού Λόγος χρηματίσας τη σαρκί υπόστασις*» (Έκδοσις, Γ, 46).

Ο Χριστός δεν συνελήφθη «*σπερματικώς*», όπως οι πεπτωκότες άνθρωποι, αλλά δημιουργικώς, όπως ο Αδάμ. Ούτε έλαβε σπέρμα, ούτε προσέλαβε σπέρμα, ούτε ενήργησε την σπερματική διαδικασία στην Σάρκα Του, και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο άπ' αρχής της μεταπτωτικής ζωής του ανθρώπου **ετέθησαν από τον Θεό όρια και προϋποθέσεις** για την εξασφάλισι ακίνδυνης σαρκίκης σχέσεως μεταξύ ετεροφύλων.

Αρχικά, επέτρεψε τη σαρκική σχέση μεταξύ αδελφών, διότι μόνο γονείς και αδέρφια υπήρχαν επί της γης. Ακολούθως, μόλις αυξήθηκε ο αριθμός των ανθρώπων, απηγόρευσε τις σαρκικές σχέσεις μεταξύ αδελφών, ώστε να διασώζεται επί της γης μία εικόνα επουρανίου ζωής, όπου εκεί οι άνθρωποι «*ούτε γαμούσιν ούτε εκγαμίζονται, άλλ' ως άγγελοι εν ουρανώ εισι*» (Ματθ. 22, 30). Και όχι μόνο απηγόρευσε τις σαρκικές σχέσεις μεταξύ αδελφών αλλά εφρούρησε την εντολή Του αυτή με την ασθένεια της αιμοφιλίας, ώστε να γίνεται σεβαστή και να εφαρμόζεται από όλους. Κατόπιν, όταν έδωσε ο Θεός στους ανθρώπους, ιερείς, «*γράμματα και πλάκες*», ώρισε σαφώς και τις προϋποθέσεις των αβλαβών για την ψυχή και το σώμα σαρκικών ετεροφύλων σχέσεων.

Έτσι φθάνουμε και στην Κ. Διαθήκη, όπου εκεί πάμπολλες φορές υπογραμμίζεται ότι κάθε σχέση σαρκική ανδρός και γυναικός εκτός της ευλογίας του γάμου είναι **πορνεία**, δηλαδή χωρισμός του ανθρώπου από τον Θεό. Χαρακτηριστικός είναι ο διάλογος του Χριστού με την Σαμαρείτιδα, επί του οποίου διαλόγου ο αείμνηστος π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος κάνει σοφές και θεολογικώτατες επισημάνσεις ως προς το θέμα μας και γι' αυτό παραπέμπουμε τον αναγνώστη.

Το μυστήριο του γάμου.

Η Αγία μας Εκκλησία, ως Ταμείον της Θείας Χάριτος και Διδασκαλίας του Χριστού συναρίθμησε

τον γάμο στα επτά άγια μυστήρια, τα οποία εξασφαλίζουν στον άνθρωπο τη μετοχή του στη Θ. Ευχαριστία, τη Θ. Κοινωνία. Τα άγια μυστήρια είναι άπειρα, διότι, όπως επισημαίνει ο αείμνηστος π. Ιουστίνος Πόποβιτς, η χάρις του Θεού δεν δίδεται «εκ μέτρου». **Επτά**, όμως, από αυτά είναι οι μοναδικές θύρες για την ένωση του ανθρώπου με τον Θεό δια της Θ. Μεταλήψεως. Το Βάπτισμα και το Χρίσμα καθιστούν τον άνθρωπο μέλος του Σώματος του Χριστού, μέλος της Εκκλησίας, ώστε να μπορή να κοινωνή. Τα μυστήρια της Εξομολογήσεως και του Ευχελαίου, για να επουλώνουν τις τραυματικές από την αμαρτία καταστάσεις της ψυχής και να καθαρίζουν τον άνθρωπο από «πάσης αμαρτίας». Το μυστήριο της Ιερωσύνης, για να τελή τη Θ. Ευχαριστία και να δίδη σε όλες τις γενεές λειτουργούς του Μυστηρίου της Θ. Ευχαριστίας. Και τέλος, το μυστήριο του Γάμου προστατεύει το ζεύγος από τις καταστρεπτικές ψυχοσωματικές επιπτώσεις των σαρκικών σχέσεων (που εμποδίζουν να ανθήση μεταξύ τους η αγάπη του Θεού) μεταβάλλοντας το «**ψεκτό**» (= θανάσιμο, φθοροποιό) πάθος της σαρκικής επιθυμίας σε κατά χάριν αδιάβλητο και έτσι δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ακατάκριτη προσέλευσι του ζεύγους στη Θ. Κοινωνία.

Βεβαίως, το μυστήριο του γάμου είναι προαιρετικό, διότι δεν είναι απαραίτητο για τη σωτηρία του ανθρώπου, όταν ο άνθρωπος επιλέξη να ακολουθήση την αγαμία. Είναι όμως υποχρεωτικό, για οποίον επιθυμεί να έχη σαρκικές σχέσεις και να κοινωνή. Σαρκικές σχέσεις και Θ. Κοινωνία χωρίς τον εκκλησιαστικό γάμο είναι αδιανόητες. Είναι φωτιά! Είναι «**κρίμα**» και «**κατάκριμα**».

Ο κ. Γιανναράς ειρωνεύεται τον ελλαδικό κλήρο, που ακολουθεί την Εκκλησία του και όχι τον ίδιο. Αλλά και ο ελλαδικός και σύμπας ο Ορθόδοξος κλήρος ειρωνεύεται την ειρωνεία του κ. Γιανναρά και καταγελά την άγνοια του καθηγητού, που συγχέει τα «**αδιάβλητα**» με τα «**ψεκτά**» πάθη. Ο κ. Γ. συσχετίζει «όσους γευματίζουν και δειπνούν εκτός του μυστηρίου της Ευχαριστίας και ικανοποιούν τη φυσική ανάγκη της τροφής» με εκείνους που έχουν σαρκικές σχέσεις χωρίς Εκκλησιαστικό γάμο αλλά με πολιτικό. Δηλαδή με κείνους που πορνεύουν. Όμως, όπως είδαμε, άλλο είναι το «**φυσικό και αδιάβλητο πάθος**» της πείνας, το οποίο προσέλαβε και ενήργησε κατά την ενανθρώπησί του ο Χριστός και άλλο το «**ψεκτό πάθος**» της σαρκικής επιθυμίας και πράξεως, το οποίο δεν προσέλαβε κατά την ενανθρώπησί Του ο Χριστός και γι' αυτό ούτε το ενήργησε. Και συνεπώς, άλλο πράγμα είναι να τρως ένα φαγητό, για να κατασιγάσης την πείνα σου, που είναι φυσική και αδήριτη ανάγκη και **άλλο να πορνεύης ισχυριζόμενος ότι οι σαρκικές σχέσεις είναι... φυσική ανάγκη**.

Για το φαγητό η Εκκλησία δεν τελεί ειδικό μυστήριο αλλά μόνο προσευχή, ώστε οι άνθρωποι να μην λησμονούν την εγκράτεια και εκτραπούν σε γαστριμαργικές καταχρήσεις. Ενώ για τις σαρκικές σχέσεις τελείται ειδικό μυστήριο, το μυστήριο του γάμου, ώστε αυτές να χάσουν την φθοροποιό και βλαπτική ενέργειά τους και να μη εμποδίζουν να αναπτυχθή στο ζεύγος η τελεία αγάπη.

Την αλήθεια αυτή επιβεβαιώνει και ο Μέγας Βασίλειος στον Κ' Κανόνα του, καταρρίπτοντας συγχρόνως και τον ισχυρισμό των μνημονευθέντων νεωτεριστών ότι τάχα δεν είναι πορνεία οι προγαμιαίες σχέσεις, όταν μεταξύ του ζεύγους υπάρχει αγάπη.

Γράφει ο Μ. Βασίλειος: «**Η πορνεία γάμος ουκ έστιν, άλλ' ουδέ γάμου αρχή. Ώστε, εάν η δυνατόν τους κατά πορνείαν συναπτομένους χωρίζεσθαι, τούτο κράτιστον, αν δε στέργωσιν εκ παντός τρόπου το συνοικέσιον, το μεν της πορνείας επιτίμιον γνωριζέτωσαν, αφιέσθωσαν δε, ίνα μη χείρόν τι γένηται**». Υπάρχει άραγε σαφέστερη διακήρυξι της Εκκλησίας μας κατά των προγαμιαίων σχέσεων από αυτήν του Μ. Βασιλείου;

Αλήθεια! Πόσα μας διδάσκει σε τόσο λίγες φράσεις! Πρώτον, ότι οι προγαμιαίες σχέσεις είναι πορνεία. Δεύτερον, ότι η πορνεία είναι δηλητήριο και γι' αυτό δεν πρέπει να προχωρούν σε γάμο, όσοι, πριν από το μυστήριο, ολοκλήρωσαν τις σαρκικές σχέσεις. Τρίτον, ότι μόνο κατ' οικονομίαν επιτρέπεται ο γάμος μεταξύ δύο, που έχουν προγαμιαίες σχέσεις, δηλαδή αν αυτοί έχουν τόσο σφοδρό έρωτα μεταξύ τους οπότε, αν χωρισθούν και συνάψουν γάμο με άλλα πρόσωπα, υπάρχει κίνδυνος να συναντώνται κρυφά μεταξύ τους και έτσι να υποπίπτουν στη μοιχεία ή να «**φονεύσωσι τον εαυτόν τους, τον υπερβολικόν έρωτα και τον χωρισμόν μη υποφέροντες**», όπως επεξηγεί ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης. Και τέταρτον, ότι και αν ακόμη τους επιτραπή να ενωθούν με

εκκλησιαστικό γάμο, να λάβουν και το επιτίμιο που προβλέπεται για τους πορνεύσαντας!

Οι λόγοι για τους οποίους η Εκκλησία είναι κατηγορηματική εναντίον των προγαμιαίων σχέσεων, είναι πάμπολλοι. Έχει αναφερθεί σ' αυτούς εκτενώς ο μακαριστός π. Επιφάνιος. **Εμείς τονίσαμε τις κακές υπαρξιακές επιπτώσεις των προγαμιαίων σχέσεων, που απορρέουν από την παραχάραξη του Χριστολογικού δόγματος.** Διότι πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι, ότι με την παραχάραξη της ανθρωπίνης φύσεως του Χριστού δεν επιτυγχάνεται η Θεία Κοινωνία του ανθρώπου και γι' αυτό μένει απραγματοποίητος πόθος η αγαπητική ένωση των ζευγαριών.

Οι σαρκικές σχέσεις ενός ζευγαριού έξω από το μυστήριο του γάμου εμπνέονται μόνο από ένα σαρκικό συναίσθημα, από το οποίο απουσιάζει η ευλογία του Θεού, εφ' όσον ο Ίδιος ο Χριστός και η Εκκλησία Του ώρισε τον ακριβή τρόπο μεταδόσεως αυτής της ευλογίας. Η απουσία της ευλογίας του Θεού συσκοτίζει το νου του ανθρώπου, ο οποίος έχοντας ανευλόγητες σαρκικές σχέσεις **αδυνατεί** να γνωρίσει ως άνθρωπο και εις βάθος τον ερωτικό του σύντροφο. Γνωρίζει μόνο τη σάρκα, τα δε λοιπά του ανθρώπου τα φαντάζεται μέσα στην αχλύ του ανευλόγητου ερωτικού πάθους. Έτσι εξηγείται το πως πάμπολλα «τρελλά ερωτευμένα» ζευγάρια κατά τη διάρκεια των προγαμιαίων σχέσεων, καταλήγουν μέσα στο γάμο να συνειδητοποιήσουν ότι παντρεύτηκαν κάποιον άγνωστο: Έτσι εξηγείται και το γιατί προτρέπει ο Μ. Βασίλειος να χωρίζονται, όσα ζευγάρια έκαμαν αρχή όχι από το μυστήριο άλλ' από την πορνεία. Γιατί η κακή αρχή που έκαμαν, τους εστέρησε τη διαύγεια των κριτηρίων επιλογής και συνεπώς δεν εξασφαλίζονται εγγυήσεις για το μέλλον.

Αυτά, βεβαίως, απευθύνονται στους πιστούς, που έχουν συνειδητοποιήσει τις οντολογικές συνέπειες της αμαρτίας, τη φθορά, τη σήψη, τον πνευματικό θάνατο. Στους λοιπούς, που χαμογελούν ειρωνικά οικτείροντες τον ελλαδικό κλήρο για την προσήλωσή του στις οδηγίες του Χριστού και της Εκκλησίας Του, χαμογελούμε για το χαμόγελό τους αλλά και αδελφικά τους υπενθυμίζουμε: *«Φοβερόν το εμπειείν εις χείρας Θεού ζώντος»!*

Ευχαριστούμε τον π.Βασίλειο Βολουδάκη για την αποστολή του κειμένου.

http://www.egolpion.com/progamiaiai_sxeseis.el.aspx